

Sygn. akt IV CSK 36/19

POSTANOWIENIE

Dnia 5 lipca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa "B." Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
w C.

przeciwko P. Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 5 lipca 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 6 kwietnia 2018 r., sygn. akt I AGa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) oddala wniosek pozwanej o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powódka B. sp. z o.o. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 6 kwietnia 2018 r., oddalającego apelację od wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 21 kwietnia 2017 r., którym oddalono powództwo przeciwko P. S.A. z siedzibą w W. o zapłatę.

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Ustawodawca, wprowadzając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek prawny służący od prawomocnych orzeczeń, podkreślił, że jej celem jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rolą nie jest zatem korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. Ocena podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w ramach tzw. przedsądu. Sąd Najwyższy bada, czy wskazano i należyście umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. czy występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, i przyjmuje ją do rozpoznania, jeżeli jest spełniona przynajmniej jedna z nich. Kognicja Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania jest ograniczona i nie obejmuje oceny zasadności podstaw skargi kasacyjnej, zastrzeżonej dla Sądu orzekającego w innym składzie.

W art. 398⁴ § 2 k.p.c. przewidziano wymaganie przytoczenia i odrębnego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Skarżący oparł wniosek na przyczynie wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., podnosząc, że oczywista zasadność skargi wynika z naruszenia przez Sąd drugiej instancji zbiorczo powołanych przepisów prawa procesowego i materialnego, tj. błędnej wykładni art. 487 § 2 k.c. w zw. z art. 353¹ k.c. w zw. z art. 58 § 2 k.c. w zw. z art.

405 i art. 410 § 2 k.c., art. 278 § 1 k.p.c. w zw. z art. 217 § 3 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. oraz art. 232 zd. 2 k.p.c. w zw. z art. 217 § 3 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. oraz art. 187 § 1 pkt 1 k.p.c. w zw. z art. 321 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. lub ewentualnie art. 5 k.p.c. w zw. z art. 187 § 1 pkt 1 k.p.c. w zw. z art. 130 § 1 k.p.c. lub art. 212 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. a wreszcie art. 2 § 3 i art. 177 § 1 pkt 3 k.p.c. oraz art. 16 i 97 § 1 pkt 4 k.p.a. w zw. z art. 9 ust. 2 pkt 1 i pkt 5 oraz art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów”.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego przyczyna oznaczona jako oczywista zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) spełniona jest wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Musi być oczywiste, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, nie publ.; z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.). Skarżący powinien nie tylko przywołać konkretne przepisy prawa, którym jego zdaniem Sąd drugiej instancji uchybił, ale i przytoczyć odpowiednią juretryczną argumentację odnoszącą się do oczywistości naruszenia. Powołanie i uzasadnienie powołanej przez powódkę przyczyny kasacyjnej, stanowiące dwa samodzielne elementy konstrukcyjne skargi, nie odpowiada tym wymogom, gdyż w istocie sprowadza się po pierwsze do zbiorczego powołania regulujących różne instytucje prawa procesowego i materialnego, w tym sprzeczne wewnętrznie, w sposób nieuporządkowany uniemożliwiający ustalenie istoty zarzutu. Jednocześnie wskazano wyłącznie na postać naruszenia polegającą na „błędnej wykładni”, polegającą na wadliwym określeniu treści norm prawnych wynikających z przepisów prawa. Nie wskazano w ogóle, aby doszło do naruszenia prawa przez jego niewłaściwe zastosowanie. W odniesieniu do prawa materialnego może mieć ono postać błędnej subsumcji,

wyrażającej się w niezgodności między ustalonym stanem faktycznym a hipotezą zastosowanej normy prawnej, na błędnym przyjęciu czy zaprzeczeniu związku zachodzącego między faktem ustalonym w procesie a normą prawną. Po drugie - wielostronnicowe zbiorcze uzasadnienie w istocie sprowadza się do przedstawienia własnej oceny stanu faktycznego i prawnego, niedopuszczalnej polemiki z orzeczeniem zapadłym w sprawie. Oznacza to, że skarżący w istocie oczekuje od Sądu Najwyższego już na etapie przedsądu zajęcia stanowiska w przedmiocie wadliwości samego rozstrzygnięcia, co z przyczyn wskazanych wyżej nie może mieć miejsca. Po trzecie - argumentacja odnosząca się do podstawy faktycznej w zakresie ustalenia faktów i oceny dowodów nie może być przedmiotem skargi kasacyjnej z uwagi na ograniczenie kognicji Sądu Najwyższego także na dalszym etapie postępowania kasacyjnego (art. 398³ § 3, art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Związanie podstawą faktyczną rozstrzygnięcia Sądu drugiej instancji oznacza, że każdy zarzut skargi kasacyjnej, który ma na celu polemikę z ustaleniami faktycznymi, chociażby pod pozorem kwestionowania wykładni lub niewłaściwego zastosowania określonych przepisów prawa materialnego, jest a limine niedopuszczalny. Po czwarte - przedstawiony przez skarżącego problem prawny nie poddaje się ocenie ze względu na to, że zaskarżony wyrok zapadł w wyniku przyjęcia, że powód nie sprostął powinności wykazania swoich roszczeń.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania. Wobec nieprawidłowego sformułowania przez stronę pozwaną wniosku o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego, ograniczonego do rozstrzygnięcia merytorycznego o oddaleniu skargi, jako nieadekwatnego do postępowania w przedmiocie przedsądu odmówiono jego uwzględnienia.